

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	44719
Nom	Context de la migració
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	25.0
Curs acadèmic	2024 - 2025

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2228 - MIM	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre
2259 - Màster Universitari en Migracions	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2228 - MIM	1 - Context de la migració	Obligatòria

RESUM

En les unitats temàtiques del primer curs, anem a familiaritzar l'estudiant amb el coneixement conceptual bàsic necessari per desenvolupar la seva capacitat crítica, de manera que pugui jutjar amb justesa les qüestions més aplicades que s'ofereixen en el segon curs. L'enfocament dels tres primers blocs segueix un gradient de major a menor abstracció, que ens permet arribar gradualment a una perspectiva individual sobre la migració des d'un punt de partida sociocultural. Aquest primer mòdul tracta dels aspectes de la migració des d'una posició macro-cultural. Es tracta d'aproximar-nos a l'estudi de les migracions des de diferents visions, proposades per un ampli ventall de ciències socials i humanístiques que emmarquen el vast tema de la mobilitat humana, com ara la història, la sociologia, la geografia, el dret, l'economia, les ciències de la comunicació i les polítiques. L'objectiu és que l'alumne parteixi d'una valoració "macro" de l'estudi de les migracions, per a través del primer curs, arribar a l'aproximació individual en l'últim mòdul.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No s'han especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Haver cursat les llicenciatures / graus referents a les matèries i els continguts d'aquest mòdul.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2228 - MIM

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Al final de l'assignatura l'estudiant haurà assolit:

- a) Capacitat de comprendre la complexitat dels moviments migratoris actuals, articulant diverses teories explicatives;
- b) Capacitat de lectura científica i múltiple sobre els esdeveniments històrics de les migracions internacionals; anàlisi dels fluxos migratoris des d'un acostament sistèmic;
- c) Capacitat d'anàlisi crítica sobre les diverses polítiques econòmiques;
- d) Coneixement dels principals sistemes internacionals de garantia de drets humans, en concret els relacionats amb els migrants i introducció al coneixement de les directrius europees en matèria d'estrangeria i immigració;

e) Aprenentatge de la formulació, elaboració i anàlisi de les polítiques migratòries en diversos contextos regionals i de països;

f) Coneixement de les directrius europees en matèria d'estrangeria i immigració i visió panoràmica relacional de l'actual legislació espanyola de drets i llibertats dels estrangers i la seva integració social;

g) Edició i producció de notes periodístiques, producció d'anàlisi, informes i comunicats de premsa, aprendre a descodificar el llenguatge dels mitjans i els seus missatges implícits, creació i gestió de gabinets de premsa.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Història de les migracions en el segle XIX i XX

La història de les migracions, un desafiament a l'paradigma de l'estat-nació. Esclavitud, colonialisme i deportacions. Les grans migracions internacionals 1820-1930. Els corrents migratòries europees 1880-1913. L'impacte de la immigració als EUA i Argentina. Exiliats i refugiats entre les dues guerres. Migracions econòmiques després de les dues guerres mundials. Europa com a receptora d'immigració després 1950.

2. Teories explicatives de la migració

Teories neoclàssiques. Teories de l'mercant dual. Teories funcionalistes de l'anomia estructural. Teories sistèmiques. Teories de les xarxes socials. Teories polítiques. Les migracions com a resultat de la violència política. Tipologies: temptatives de sintetitzar diferents teories.

3. Geografia de la migració

Aproximació sistèmica a l'estudi de les migracions. Panorama general de les migracions en el món. El sistema migratori Nord-americà. El sistema migratori sud-americà. El sistema migratori africà. El sistema migratori asiàtic. El sistema migratori d'Oceania. Les migracions irregulars. El sistema migratori europeu, en particular el subsistema d'Espanya.

4. Macro i micro economia de les migracions

Política econòmica internacional i economia de les migracions. La incorporació dels immigrants en el sistema econòmic. De el capital humà a el capital social. El treball dels immigrants a l'economia post-fordista. La convergència salarial dels immigrants amb els autòctons. Les taxes de creixement de país d'acollida. La funcionalitat de les remeses en els països d'origen. De l'economia informal a l'empresariat immigrant.

5. Convenis internacionals i drets humans sobre migracions

Delimitació de les categories a què fa referència la normativa internacional. Polítiques d'asil a Europa de Schengen a Amsterdam: cap a una política europea comuna en matèria d'asil i immigració. La condició i els drets de l'migrant en els instruments de protecció internacional. Els drets dels apàtrides tutelats per la Convenció de Nova York de 1954 i les altres normatives internacionals.

6. Polítiques migratòries comparades

Relacions entre política, cultura i ciutadania en l'era de la globalització. Liberalisme i multiculturalitat. Justícia i immigració. Comparació de diverses experiències nacionals en la gestió dels fluxos migratoris. El cas de: Itàlia, França, Bèlgica i Portugal.

7. Aspectes jurídics bàsics i pràctiques concretes

Anàlisi de la normativa bàsica sobre estrangeria a Espanya. Situacions dels estrangers. Dimensió laboral de l'estranger a Espanya. Situacions d'irregularitat: processos de normalització. règim d'infraccions i sancions. Expulsió.

8. Els mitjans de comunicació

Teoria de l'acció comunicativa. Principals mitjans comunitaris de comunicació social. Representació de les migracions en els mitjans de comunicació. La premsa i les migracions. Història de la premsa de migracions. Polítiques migratòries, mitjans de comunicació i opinió pública. Anàlisi de tòpics i actituds. Disseny de programes de comunicació social per a comunitats migrants. Influència dels mitjans de comunicació sobre la població immigrant. Les causes de les migracions forçades. Anàlisi comparada de programes nacionals i internacionals d'assistència a refugiats.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	250,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	40,00	0
Estudi i treball autònom	100,00	0
Lectures de material complementari	50,00	0
Preparació de classes de teoria	60,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	50,00	0
Resolució de casos pràctics	25,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	15,00	0

TOTAL	625,00
-------	--------

METODOLOGIA DOCENT

La docència s'imparteix fonamentalment a través d'un sistema de classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. La classe teòrica permet la introducció i desenvolupament del contingut teòric de cada tema. Les classes pràctiques, a través de la il·lustració dels continguts, faciliten l'aprenentatge de l'alumnat en permetre una relació més dinàmica i propera amb els mateixos. No obstant això, també és important la realització de seminaris o altres tasques complementàries proposades pel professorat, com la realització de treballs. Amb aquest tipus de tasques es fomenta el treball autònom o en grup, però també i de manera rellevant, l'adquisició de destreses que fa a la presentació i redacció de temes. Les tutories constitueixen el mitjà a través del qual el professorat orienta i supervisa l'alumnat en l'elaboració de les activitats complementàries, en particular, i resol els seus dubtes o dificultats relacionades amb la matèria, en general. En definitiva, a través de les tutories, que faciliten una relació més propera i directa, el professorat guia l'alumnat en la construcció del seu coneixement.

AVALUACIÓ

Ja que s'avaluen els continguts segons les seves àrees temàtiques s'utilitzaran diferents metodologies d'avaluació: proves objectives, exàmens de preguntes curtes, exàmens de desenvolupament i formulació d'assajos.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Castles, Stephen and Mark J. Miller (2003), *The Age of Migration - International Population Movements in the Modern World*, 3rd ed., Houndmills, Palgrave Macmillan.
- Castles, Stephen and Mark J. (2012). *International Organization for Migration, World Migration. Costs and benefits of International Migration*, (Volume 3 IOM World Migration Report Series), IOM Geneva 2012, IOM, Geneva 2012.
- Fiddian-Qasimiyeh, E., Loescher, G., Long, K., & Sigona, N. (2016). *The Oxford handbook of refugee and forced migration studies* (1st. ed. in paperback). Oxford University Press.
- Ionesco, D., Mokhnacheva, D., & Gemenne, F. (2017). *The atlas of environmental migration*. Routledge.
- Massey, Douglas S. et al. (1998). *Contemporary theories of international migration*, in *Worlds in Motion Understanding International Migration at the End of the Millennium*, Oxford, Clarendon Press, pp. 17-59.
- Miller (2003). *The Age of Migration - International Population Movements in the Modern World*, 3rd ed., Houndmills, Palgrave Macmillan.
- Oso, L., López Sala, A. M., & Muñoz Comet, J. (2023). *Sociología de las migraciones. Síntesis*.
- Perlik, M. (2019). *Alpine refugees: immigration at the core of Europe*. Cambridge Scholars Publishing.

- -Piore, M.J. (1979). Birds of passage. Migration labour in industrial societies, Cambridge, Cambridge University Press.
- Portes, Alejandro (ed.) (1995). The Economic Sociology of Immigration. Essays on Networks, Ethnicity and Entrepreneurship, New York, Russel Sage Foundation.
- Portes, A., (1996). Transnational communities: their emergence and significance in the contemporary world-system in Korzeniewicz, R.P. y Smith, W.C. (Ed.) Latin America in the world economy, Greenwood Press, 151-166.
- Sutcliffe Bob, (1998). Nacido en otra parte. Un ensayo sobre la migración internacional, el desarrollo y la equidad, Hegoa. Bilbao.